

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Inspectoratul Național de Probațiune,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Inspectoratul Național de Probațiune împotriva Alionei Balteanco cu privire la repararea pretinsului prejudiciu material cauzat angajatorului,

împotriva încheierii din 29 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-364/24
NR. PIGD 2-22186303-01-2r-30082024)*

Restituirea cererii de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termenul procedural omis de declarare a apelului.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. P. Harmaniuc,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Panov, O. Cojocaru, M. Anton,

23 octombrie 2024

Examinând în lipsa părților recursul depus de Inspectoratul Național de Probațiune,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 19 decembrie 2022, Inspectoratul Național de Probațiune a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alionei Balteanco cu privire la încasarea sumei de 3 277,17 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material.

2. Prin hotărârea din 01 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins acțiunea, ca fiind neîntemeiată. Totodată, s-a încasat de la Inspectoratul Național de Probațiune în beneficiul Alionei Balteanco suma de 2 000 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică (f.d. 76, 82-87).

3. La 06 martie 2024, Inspectoratul Național de Probațiune a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 01 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată (f.d. 79).

4. Prin încheierea 29 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelantului Inspectoratului Național de Probațiune cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 01 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen (f.d. 82 „a”-83 recto-verso).

5. La 24 iulie 2024, Inspectoratul Național de Probațiune a declarat recurs împotriva încheierii din 29 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate și restituirea cauzei spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată (f.d. 97-98).

6. În susținerea recursului recurenta a invocat că instanța de apel nu a luat în considerare toate circumstanțele speței, or, la caz, reprezentantul său nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii 01 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar copia acestuia i-a fost comunicată efectiv la 27 februarie 2024. Astfel, Inspectoratul Național de Probațiune a considerat că a respectat termenul de atac, deoarece cererea de apel a fost depusă la 06 martie 2024, în interiorul termenului de 30 de zile din momentul aducerii la cunoștință a actului judecătoresc contestat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

7. Art. 425 din Codul de procedură civilă prevede următoarele:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

8. Art. 427 alin. (1) lit.a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea”

9. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„Sanțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

10. Art. 110 din Codul de procedură civilă definește:

„Termenul de procedură ca fiind este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

11. Art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă prescrie că,

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

12. Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

13. Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că:

„Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.”

14. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

15. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit extrasului din poșta electronică cu adresa „ana.rosu@justice.md”, copia încheierii motivate din 29 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată recurentei în mod electronic la 10 iulie 2024 (f.d. 94). Astfel, se consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în

interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 24 iulie 2024 (f.d. 97).

16. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu poate accepta ipoteza recurentului, precum că începutul termenului de apel curge din momentul comunicării efective a dispozitivului hotărârii primei instanței, iar în asemenea circumstanțe a respectat termenul de atac, deoarece copia dispozitivului hotărârii l-a recepționat la 27 februarie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 06 martie 2024.

17. Or, art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă prevede cert că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu nicidecum nu din data comunicării acestuia. Iar, în sensul coroborat al art. 362 alin. (1) și art. 111 din Codul de procedură civilă, termenul de exercitare a căii de atac în ordine de apel începe să curgă din ziua imediat următoare datei calendaristice emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești și nicidecum nu depinde de momentul comunicării actului judecătoresc de dispoziție.

18. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție opinează că, Inspectoratul Național de Probațiune avea obligația prezumată de a manifesta diligență și, fiind în cunoștință de existența litigiului intentat, la intervale rezonabile de timp urma să se intereseze de mersul acestuia, cu atât mai mult că toată informația relevantă este publică, fiind plasată pe portalul național al instanțelor de judecată.

19. La acest capitol, instanța de recurs atestă că, dispozitivul hotărârii din 01 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost publicat pe portalul național al instanțelor de judecată la 07 februarie 2023 [https://jc.instante.justice.md/ro/court-decisions?dossier_number=2-22186303-12-2-20122022&type=Any&apply_filter=1].

20. Instanța de recurs decelează că hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată în regim real (pct. 7-8 și 17 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 658/30 din 10 octombrie 2017).

21. Potrivit acestor prevederi, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

22. Așa, aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu poate accepta poziția recurentului, precum că termenul de atac în ordine de apel a început să curgă din ziua imediat următoare datei când i-a fost comunicat hotărârea primei instanței, or, prevederile coroborate ale art. 362 alin. (1) și art. 111 din Codul de procedură civilă prescriu în mod imperativ că termenul de exercitare a căii de atac în ordine de apel începe să curgă din ziua imediat următoare datei calendaristice emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești și nicidecum nu depinde de momentul comunicării actului judecătoresc de dispoziție.

23. Astfel, recurentul avea obligația prezumată de a manifesta diligență și să se conformeze prevederilor legale, făcând uz în interiorul termenului legal de dreptul său de a ataca cu apel hotărârea primei instanțe, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, restituirea apelului ca fiind depus în afara termenului legal, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

24. La capitolul dat este imperios și faptul că Inspectoratul Național de Probațiune nu au făcut uz de dreptul său procedural de a solicita repunerea în termenul procedural omis de declarare a apelului, în conformitate cu art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

25. În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că legiuitorul a instituit termen de decădere pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

26. La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la

elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

27. În cauza Melnic v. Republica Moldova, Înalta Curte a constatat violarea securității raporturilor juridice (art. 6 § 1 al Convenției) pentru admiterea, într-o cauză cu privire la recuperarea prejudiciilor, a unui recurs depus peste termen, fără a se expune asupra obiecției reclamantului că recursul este tardiv.

28. În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra, cu normele legale precitate, instanța de recurs ajunge la concluzia că Inspectoratul Național de Probațiune nu a îndeplinit actul procedural în interiorul termenului legal instituit la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă și nu a solicitat, prin prisma art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul procedural de declarare a apelului.

29. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza Ponomaryov vs Ucraina că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

30. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 29 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or, argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

31. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de către Inspectoratul Național de Probațiune, împotriva încheierii din 29 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni